

Decernik

Leto II. (IX.), šte. 192

Maribor, petek 24. avgusta 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Dvoje kapitulacij — dvoje ponižanj

Na kolenih pred Italijo in — Albanijo.

Ze včeraj smo na kratko omenili odgovor našega zunanjega ministrstva na protestni noti Italije radi dogodkov v Splitu in Šibeniku. Odgovor naše vlade pomeni popolno kapitulacijo pred italijansko fašistovsko megalomanijo. Še več: skrajno ponižanje. Zakaj ne le da so bile sprejete vse zahteve italijanske vlade glede »stroge preiskave« in »kaznovanja krivcev demonstracij«, zgodilo se je celo, da je na zahtevo italijanske vlade odstavljen pravni referent velikega župana v Splitu dr. Marin Ivič, ki je v onih dneh namestoval velikega župana, ter da je premeščen za srezkega poglavarja v Sinj. Cela Dalmacija smatra ta korak naše vlade kot najhujše nacionalno ponižanje, ker vsako dobro ve, da je izvršen na zahtevo italijanske konzule v Splitu Castagnettija, ki je sam dal največji povod za demonstracije v Splitu in ki je v svoji brzogovorni italijanskemu poslaniku v Beogradu Galliju povdarril, da bo smatral kot zadoščenje samo, ako bo kaznovan najvišji funkcionar splitske županije. Obenem je veliki župan splitski dobil od vlade nalog, da se mora osebno opravičiti pri italijanskemu konzulu Castagnettiju.

Ali si je mogoče misliti grše, ostudnejše ponižanje in kleče-plazenje pred fašistovsko Italijo? Za vsakega treznomiselnega človeka je nepotreben vsak komentar, zlasti še, če se spomnimo nazaj na zločine proti našim sonarodnjakom v Julijski krajini.

Doživljamo pa baš te dni tudi še drugo kapitulacijo naše države pred fašistovsko Italijo in njeno zaveznico Albanijo. Znano je, da je sedanjí predsednik Albanije Ahmed beg Zogu, ki je zaveznik in vazal Italije, prodan ji iz materialnih razlogov na življenje in smrt, s pomočjo Italije in pod njenim protektoratom že ponovno poskušal, da se proglasi za kralja. Njegovi poskusi v tej smeri, zlasti tudi oni lansko leto meseca decembra, so se dozda razbili ob kolkortoliko odločnem odporu naše države. V našem zunanjem ministrstvu so doslej stali na stališču, da bi bil to zelo težek precedens in dobi kronanje Ahmeda bega Zogu, ki se vzdržuje na oblasti samo s pomočjo Italije, za kralja pomenilo še hujšo odvisnost Albanije od Italije. Naše prejšnje vlade so stremele za tem, da se Albaniji omogoči položaj neodvisne države. Zato je tudi še dr. Marinkovič zahteval modifikacijo Tiranskega pakta in vojnno-obrambne pogodbe med Italijo in Albanijo. Te težnje naše vlade kot predstavice največje in najmočnejše države na Balkanu so odobravale in zastopale tudi nekatere vlade velikih evropskih držav, ki so pravilno videle v prodiranju fašističnega imperijalizma v Albaniji nevarnost za red in mir na Balkanu.

Dr. Koroščeva vlada je izvršila ratifikacijo netuntinskih konvencij pod pretezo, da odstrani »težak mednarodni problem«, da likvidira odnošaje z Italijo. Toda nesposobnost in slabost vlade dr. Korošča najboljšje potrjuje dejstvo, da ni izrabila prilike, da bi po ratifikaciji konvencij zahtevala odnošaje vztrajala pri zahtevi po objašnjenju in modifikaciji Tiranskega pakta in vojnno-obrambni konvenciji med Italijo in Albanijo. Še več. Dr. Koroščeva vlada proglašala celo svoj desinteresment v vprašanju uvedbe monarhije v Albaniji ter je evropskim velelesilam sporočila, da ne bo protestirala

Dr. Korošec grozi z obznano

DR. KOROŠEC: »IZJAVE DAJEM SAMO JAZI!« — MINISTRSKI SVET RAZPRAVLJA O PROSLAVI PROBOJA SOLUNSKE FRONTE IN O OBZNANI. — GROŽNJE VSEM, POSEBEJ PA ŠE DR. MAČKU IN DR. KRNJEVICU.

BEOGRAD, 24. avgusta. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala do 20.30. Glavni del seje je bil posvečen razpravi o akciji proti KDK. Da bi vlada izbrisala svojo nervoznost, je za nameček govorila tudi še o proslavi proboja solunske fronte, čigar desetletnico beležimo v kratkem.

Po zaključeni seji je prvi prišel na ulico minister pošte dr. Kujundžić in začel razlagati novinarjem, o čem je razpravljala vlada. V tem pa se je že prikazal tudi dr. Korošec. Ko je opazil svojega ministrskega kolega Kujundžića, da govori z novinarji, ga je rezko prekinil: »Izjave dajem samo

jazi!«, nato pa odšel na dvor, kjer je ostal pol ure.

Ko se je dr. Korošec vrnil v predsedništvo vlade, je pozval k sebi novinarje ter jim dal naslednjo izjavo: »Sedanja vlada je prevzela nalogo, da dela vsestransko pomirljivo. Na tem stališču stojí tudi danes. To pa še ne znači, da bo mirno gledala, kadar in kako se greši proti obstoječim zakonom in državní ustavi. Ministrski svet je na svoji današnji seji govoril o direktivah, po katerih naj postopajo pristojni ministri. Posvetovanja še niso zaključena. Ministrski svet je dalje razpravljaj o proslavi proboja na solunski fronti, ki predstavlja končno

zmago našega in zavezniškega orožja.«

BEOGRAD, 24. avgusta. Po informacijah, ki jih ima Vaš poročevalec, je ministrski svet na včerajšnji seji načelno sklenil, uvesti kazensko postopanje proti dr. Mačku in dr. Krnjeviću, češ da delujeta proti državnemu edinstvu.

ZAGREB, 24. avgusta. V opozicijskih političnih krogih se danes zatrjuje, da je prejel zagrebški veliki župan iz Beograda nalog, naj takoj aretira dr. Mačka in dr. Krnjevića, čim se vrne iz Berlina. Na pristojnih mestih pa se ta vest demantira.

Politično zatišje in razmišljanje

NERESNIČNE VESTI O IZGREDU V LJUBLJANI. — DR. KOROŠEC ODGO. DIL SVOJO POT NA BLED.

BEOGRAD, 24. avgusta. V prestolnici je zavladalo danes popoldne politično zatišje. Po veliki kampanji zadnjih dni od strani vlade in beograjskega tiska proti KDK je danes nastopilo precejšnje iztreenje. V političnih krogih je zavladalo prepričanje, da vlada ni v položaju, kakorkoli nastopiti proti KDK, ker ni podana zato nikaka podlaga. V predsedništvu vlade popoldne ni bilo nobenih dogodkov.

Precejšnjo senzacijo je vzbudila vest »Vremena«, ki javlja iz Ljubljane, da je došlo pri sinočnjem spredu proti kolo-dvoru, ko je občinstvo spremljalo odhajajoče poslance KDK, do velikih izgre-

dov. Tekom današnjega popoldne se je moglo ministrstvo notranjih del pripraviti telefonsko iz Ljubljane, da je to poročilo povsem neosnovano, ker so manifestacije potekle v najlepšem redu.

BEOGRAD, 24. avgusta. Nocoj pričakujejo prihoda zunanjega ministra dr. Marinkovića, ki ostane nekaj dni v prestolici, nakar odide na Bled v avdijenco, zatem pa na zasedanje Društva narodov v Ženovo.

BEOGRAD, dne 24. avgusta. Ministrski predsednik in notranji minister dr. Korošec je ponovno odgodil svojo pot na Bled.

Izjava dr. Krnjevića v Berlinu

ZA POJASNILO SVETU. — ISTI CILJ KOT PRI STJEPANU RADIČU.

BERLIN, 24. avgusta. Glavni tajnik HSS dr. Krnjević, ki edini zastopa Hrvate na konferenci interparlamentarne unije v Berlinu, je dal zastopniku »Telegrafu Uniona« med drugim naslednjo izjavo:

»Moja naloga je pojasniti svetu, prvič, da okrnjeni beograjski parlament nima pravice zastopati narodne skupščine na tako važni konferenci kot je berlinska konferenca interparlamentarne unije, kjer se razpravlja o svetovnem miru in bratskem sožitju narodov. Kajti v tem parlamentu ni bil organiziran le atentat na Stjepana Radića, temveč sedita v njem še danes dva poslanca, ki sta ta zločin pri-

pravljala; drugič, da okrnjeni parlament beograjski ne more zastopati hrvatskega naroda; tretjič, da bo KDK z vsemi silami nadaljevala politiko Stjepana Radića; četrtič pa mi je tudi naloga pojasniti svetu, kakšni so pravi razlogi znanega atentata.« Ob koncu intervjuja je dejal dr. Krnjević: »Naš cilj je ostal popolnoma isti, kot je bil oni Stjepana Radića: popolnoma svoboden nacionalni, gospodarski in kulturni razvoj hrvatskega naroda. Ta cilj bomo dosegli v mejah državne skupnosti. Ves hrvatski narod je enodušen v volji, doseči ta cilj na podlagi svobodne Hrvatske poleg svobodne Srbije.«

proti proglašenju Ahmeda bega Zogu kraljem. Zavarovala se je samo proti temu, da bi se proglasil za »kralja vseh Albancev«, češ da bi to pomenilo odkritje iredentistične in imperijalistične težnje male Albanije, za katero stoji velika fašistična Italija, proti našim južnim pokrajinam, v katerih je mnogo albanskega življa. Velešile se strinjajo s tem in tako bo kronanje Ahmeda bega Zogu za albanskega kralja šlo gladko.

Kdor pa ve, da igrajo pri vsem tem poleg častihlepja bodočega albanskega mbreta glavno ulogo zakulisni politični in gospodarski računi fašističnega imperijalizma in da si hoče Italija s kronanjem Ahmeda za kralja Albanije to deželico popolnoma spraviti pod svojo peto kot orožje proti nam v danem slučaju, si lahko na prstih izračuna, da tudi ta korak Koroščeve vlade pomeni kapitulacijo in poniževanje pred italijanskim fašizmom.

Ljubljanski župan v avdijenci

BLLED, 24. avgusta. Ljubljanski župan dr. Dinko P u c je bil danes ob 11. dopoldne sprejet v avdijenci pri kralju.

Sestanek vodstva KDK

ZAGREB, 24. avgusta. Danes se je vršil v sejni dvorani hrvatskega sabora običajni sestanek članov vodstva KDK, ki so mu prisostvovali: dr. Maček, Predavec, Košutić, Vilder, Demetrović, dr. Trumbić in dr. Pavelić. Na seji so se razgovarjali o odmevu včerajšnjih sklepov KDK v beograjskem tisku in pa o političnem položaju.

Hujskanje »Jedinstva«

BEOGRAD, 24. september. Včerajšnja številka zloglasnega »Jedinstva«, ki je izšla v popoldanskih urah, je že vedela poročati, da bo celotna KDK obtožena veleizdaje. List je bil poln hujskajočih člankov, ki so veru odsev razpoloženja vladnih krogov. Notranje ministrstvo je sicer izdalo policiji nalog, naj list zapleni, kar pa se je zgodilo šele ob 6. zvečer, ko je bila že vsa naklada razprodana in je postala zaplemba iluzorna.

Beg bolgarskih zemljoradnikov v našo državo

BEOGRAD, 24. avgusta. Pri vseh notranjih težavah Bolgarije so pristaši zemljoradniške stranke največje žrtve. Sedaj, ko se makedonski komiti pobijajo med seboj, so zemljoradniki zopet med frontami ter najhujše ogroženi. Na naše področje prihajajo zopet begunci v večjem številu ter privedejo o strašnem nasilju, katero vršijo nad zemljoradniki na eni strani oblasti, na drugi pa Mihajlovi komiti. — Zaupniki zemljoradniške stranke so v stalni življenski nevarnosti.

Pilsudski v Rumuniji

Poljsko-rumunska protiruska fronta. DUNAJ, 24. avgusta. Na konferenci, katero priredi rumunski državnik v Sinaji z maršalom Pilsudskim, bodo sodelovali tudi vojni in civilni strokovnjaki. Razpravljalo se bo o ruski nevarnosti in o osnovanju poljsko-rumunske protiruske fronte.

Svitanje

IZ NEPOLITIČNIH DUHOVNIŠKIH VRST.

Maribor, 24. avg.

Hrvatski katoliški tisk obsoja sicer dokaj pozno, ali vendar političen klerikalizem kot rušilca cerkve ter njenih etičnih in moralnih temeljev.

Imamo izjavo aktivnega duhovnika, katerega ime moramo vsprico inkvizitorskega razpoloženja v slovenski klerikalni stranki, ki se profano identificira z institucijo cerkve, — zamolčati. Vendar objavljamo njegovo mišljenje iz razloga, ker se ne sme pavšalno sumničiti celokupnega slovenskega klera, da brezpozno prisega na ime dr. Korošca. So namreč, kakor že dovolj znano, v ljubljanski škofiji duhovniki, ki naravnost obsojajo političen klerikalizem, ki dejansko profanira svetost vere; pa tudi v lavantinski škofiji se svita. In da je prišlo do tega svitanja, k temu je pripomogel seveda Puniša Račič, čigar usodna spomenska nosi podpis poslanca Koroščeve SLS.

Čujmo, kaj pravi slovenski dušni pastir, ki se zaveda svojega visokega in odgovornega zvanja!

»Edino, kar so dali politikujoči duhovniki slovenskemu ljudstvu, ki je v svojem jedru in mišljenju pošteno, — je infekcija licemerstva, hinavščine in — dvojne morale. Ta grdobija gre tako daleč, da si upa napr. župan, zaupnik SLS kontrolirati svojega župnika, kakšne časopise čita ... In če tak denuncijant napravi ovadbo na cerkveno oblast, mu tam prej verjamejo, kakor pa — duhovniku. Pokvarjeni tipi, osovraženi špekulanti, vsestransko omadeževani vaški oderuhi so politični špijoni nad dejanjem in nehanjem svojega dušnega pastirja ... Tekom dolgih let svojega trnjevega pota

sem prišel do prepričanja, da je podlo ovadništvo lastnost vsakega političnega klerikalca — eksponenta. Sam na svoja ušesa sem slišal v nekem merodajnem političnem štabu v Celju, ko so pretresali zadevo nekega, v njih političnem smislu »renitentnega« kaplana in so rekli: »Mežnarju treba nekaj primakniti iz »črne kase«, on je izboren detektiv. In še potem ta upornež (namreč kaplan) ne parira, so primerni sanatoriji na Pohorju, v Majšpergu in Kozjanskem kotu vedno na razpolago.« — Streslo me je, ko sem to čul in morda sem pobledel v mrki polslnutji, da utegne tudi mene zadeti oster dekret inkvizitorja, kateremu je politika sveteljši pojem kakor vera in — slovenstvo.«

Tako odkrito se je izjavil slovenski duhovnik, ki ima srce in glavo na pravem mestu.

Drug slučaj. Pri Veliki nedelji je bila, kakor je tudi »Slov. Gospodar« poročal, dekanjska konferenca, torej čisto cerkveno-organizatorična skupščina. A, — kakor se poroča, je bilo na tej konferenci bore malo govora o cerkvenih zadevah, ampak zgolj o akciji proti celokupnemu tisku KDK. O tem, kakor tudi o javni tozadevni resoluciji je — (da je predzrost še očitnejša) poročal »Slovenski Gospodar«. — Politično indifrenten duhovnik je o tem izjavil: »Strah je huda stvar ... Od 20. junija naprej nosi SLS — stigmo Kajnovu na čelu. Večina slovenskega klera se zaveda te sramotne stigme, kajti kri umorjenih treh hrvaških veljakov kriči v nebo. Da ni Štefan Radič zapustil dedščine o mirotvornosti in človečanstvu, kar je hrvatski politiki postalo svetodogma —, bi izbruhnil strašen orkan.«

Meteorološki pregled.

Dežemer je pokazal, da je bila lani najbolj suhl mesec februar, a najbolj se je kopal september, — imel je namreč največ padavine (dežja) — 2161 točk, višek 23/9. — 596 točk. Za leto 1928 pa nam nudi vremenska opazovalnica došle tele zanimive podatke: Minimum padavin: prosinca 132 točk in februarja 289 točk. Z marcem se prične znano letošnje pomladno deževje. Ta mesec je imel 12 deževnih in 9 sneženih, torej samo 10 snažnih dni, padavin pa 909 točk. April kaže 13 deževnih dni, 3 krat je pogrmel in 2 krat se odel v slano, enkrat pa je poropotal s točo (22/4). V svojo mavho je pobasal 1002 točki vode. Vseh ljubljencek — cvetni maj — je za letos popolnoma odrekel, 16 dni je točil solze, 4 dni je namrznil (slana 10., 11., 12., 13.), 6 dni v gromu zagodrnjal, enkrat pa je svojo nevoljo ponekod kazal s točo (24.) Na svoj mlín je napeljal 1177 točk vode. Junij se je poboljšal na 802 točki dežja, razdeljenega na 11 dni, 7 krat je stresal grom in enkrat skoro namrznil (4.). Julij se je le 5 krat posolžil, pa nas 10 krat postrašil z gromom. Za svojo neznosno žejo mu je letos nebo dalo na razpolago samo 375 točk padavin. To je bilo kot kapljica na vroče železo. Suša je grozno gospodarila posebno na jugu. Mesec avgust pa se je usmilil umirajoče prirode, pa je nalil v nje suho grlo do danes že 1489 točk vode in vse se hvaležno dviga k novemu življenju. Z gromom pa nas je tudi avgust krepko opominjal ter parkrat celo s točo poropotal in žalibog ponekod tudi udaril.

Travišstvo, pašništvo in planšarstvo na Jubilejni kmetijski razstavi.

Naša živinoreja je odvisna od pridelovanja krme na njivah, travnikih, pašnikih in planinah, zato bo tej panogi posvečen poseben oddelek na kmetijski jubilejni razstavi. Slovenija pridelala obilo krme, ki jo potrebuje za svojo živino in deloma tudi za izvoz v druge pokrajine naše države. Od množine in kakovosti krme je odvisna tudi kakovost naše živine. Naši kmetovalci posvečajo posebno pažnjo pridelovanju krme na njivah, pa vendar še ne dovolj, da bi lahko pridelali na svojih zemljiščih več krme nego doslej. In ta pridelek se da zvišati najmanj za polovico, če se zemljišča za krmno umno oskrbujejo in dobro gnojijo. Od množine pridelke krme zavisi celotno naše kmetijsko gospodarstvo, kajti pregovor pravi: Čim več krme, tem več živine, čim več živine, tem več gnoja, čim več gnoja, tem boljše in višje pridelke vseh ostalih kultur in čim več pridelkov, tem več dohodkov celotnega gospodarstva. Kako se poveča in izboljša pridelek krme, bo pokazal travniški in pašniški oddelek na Kmetijski razstavi v Ljubljani, ki bo nudil vsem obiskovalcem zanimive podatke o tej za naše kmetištvo najvažnejši panogi. Razstavljene bodo trave, razne mešanice dobrih trav in detelj, pašniški in njivski plevel, orodje in stroji za izboljšanje travnikov, uspehi gnojenja z umetnimi gnojili in marsikaj drugega poučnega in zanimivega.

Velika sleparija

Dva sleparja sta osleparila mariborsko usnjarno za usnje, vredno 300.000 Din.

Pred nekaj dnevi je bila tovarna usnja Freund telefonično vprašana od neke beogradske tvrdke, če bi hotela prevzeti dobavo usnja za vojsko. Dva dni pozneje sta se javila kot zastopnika beogradske tvrdke dva gospoda ter podpisala nabavni list usnja, vrednega 335.000 Din kot napjalo sta odštela 10.000 Din, za ostalo pa izdala akreditiv neke beogradske banke. Blago se je odposlalo v Beograd na naslov tvrdke Henker & Co. »Zastopnika« sta pa še pred obvestilom spedicije prevzela pošiljatev z duplikatom tovarnega lista ter izginila. Tvrdke, katero sta »zastopala«, sploh ni v Beogradu, akreditiv sta pa dala od neke banke, ki je v razsulu.

Velika invalidska tombola.

Krajevni odbor Udruženje vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo, dne 7. oktobra ob 14. uri v Mariboru na Trgu Svobode veliko javno tombolo v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Cenjenemu občinstvu Maribora in okolice sporočamo že danes, da bo ta tombola zopet ena najlepših in bogatih dobitkov, med temi pet glavnih. Prva tombola: Kompletna opremljena spalnica iz trdega lesa. Druga: Moško kolo. Tretja: Kuhinjska oprema. Četrta: Voz premoga. Peta: Gramofon z šestimi ploščami. — Ker je ta prireditvev socialnega pomena, se naproša cenj. občinstvo, da to akcijo po možnosti podpre in pomaga za čimvečji uspeh. Cena srečki je Din 3.

Iz Spuhlje pri Ptuj.

Po dolgem prizadevanju nekaterih občanov smo si vendar enkrat ustanovili prepotrebno prostovoljno gasilno društvo ter si nabavili novo motorno brizgalno, katere slavnostni sprejem se vrši v nedeljo, dne 2. sept. 1928 ob eni uri popoldan. Gasilci in kolesarji se zberejo na Dravskem mostu, kjer se potem skupno in pod nadzorstvom kolesarskega društva »Zvonček« v Ptuj odpeljejo brizgalni naproti. Ob eni uri je sprejem v Spuhlji, nakar se vrši vrtna veselica, ki zasluži, da jo obiščejo prijatelji gasilstva v lepem številu.

Nezgoda na cesti.

Včeraj popoldne je vozil trgovski pomočnik Janko Horvat razno blago za svojega šefa. Na Vodnikovem trgu ga je zadela nezgoda, da je padel z voza in si zlomil levo nogo. Voznik spedicije Balkan ga je prepeljal do trgovine, kjer je ponesrečenec v službi, od tam pa ga je rešilni avto odpeljal v javno bolnico. —

Izginila neznanokam.

Sinoči ob petih se je zglasila na policiji Apolonija Klep iz Loške ulice št. 5 ter javila, da se je v terek okrog devete ure jutraj odstranila od doma njena hčerka 20letna Pavla Klep in se do tega trenutka še ni povrnila. Pogrešana je velike močne postave, črnih las, oblečena v rožnato obleko, črne nogavice in nizke črne čevlje. —

Policijski drobiž.

Aretirali so včeraj samo eno osebo, pa še to ne radi kakega prostakega delikta. Neki sofer je vozil brez dovoljenja, pa so si ga malo pobliže ogledali. — Prijav je bilo davi na raportu pri komisarijatu 29 od stražnikov in 6 od detektivov; od teh jih je zopet 12 radi kršitve avtomobilskih predpisov.

Surovina.

Kuharica Katarina L. je doživela pri svojem gospodarju, nekemu gostilničarju sledeče: Ko mu je odpovedala službo, je pridrvel srdit v kuhinjo, navalil na njo ter jo tako mikastil, da se je zrušila na vroč štedilnik ter se precej opekla. Komaj se je iztrgala ter stekla ven. Na cesti se je onesvestila ter zavedla šele v bolnici, kjer je morala ostati par dni. —

Huda snaha.

Razmerje med taščo in snaho je tako staroznano, kakor človeški rod. Topot je neka delavka iz koroškega predmestja občutila jeznost svoje snaha, ki je v navalu splošne nevolje začela udrihati po njej z nekim loncem ter jo ranila na rokah tako, da je moral rešilni oddelek posredovati.

Mariborski in dnevi drobiž

Iz sodne službe.

Premeščeni so: višji pisarniški oficijal Andrej Majcen od okrajnega sodišča v Krškem k okrajnemu sodišču v Maribor, sodni kanlist Anton Holz od okraj. sodišča v Ložu k okraj. sodišču pri Sv. Lenartu ter Martin Zorjan od okraj. sodišča v Kranjski gori k okraj. sodišču v Ptuj.

S pošte.

Premeščene so uradnice: Vida Ušeničnik s Polzele v Ljubno; Natalija Košutić iz Beograda v Dobrno; Danica Serajnik z Ljubljane na Maribor 1. — Z Zagreba 2 na Maribor 1 je premeščen zvanik Josip Polenčič.

Naše državljanstvo

so dobili: učiteljica Pelagija Bekar v Radencih, učiteljica Ivana Neuhold v Mariboru ter učiteljica Benjamina Jäger v Celju.

Apel na vojaško oblast.

Kakor že večkrat, tako se tudi letos vršijo razne vojaške vaje po kulturah okrog Maribora ter se dela škoda na njivah, travnikih in vinogradih. Največ pritožb je od posestnikov na Meljskem hribu. Zadnje pritožbe so od včeraj. Pričakujemo od vojaške oblasti toliko uvidevnosti, da bodo vse dnevne in nočne vojaške vaje preložene na teren, kjer se ne da napraviti kaka škoda.

Na meščanski šoli pri Sv. Lenartu v Sl. gor. bo vpisovanje 30. in 31. avgusta od 8. do 12. V prvi razred lahko vstopijo učenci in učenke, ki so dovršili 4. razred osnovne šole. Predložiti morajo zadnje šolsko spričevalo in krstni izpis. Revnejši učenci dobe nekaj učnih knjig brezplačno v šoli. Ponavljaln in drugi izpiti se prične 30. avg. ob 8. uri. V ponedeljek, dne 3. sept. ob 8. bo otvoritvena šolska maša in nato pričetek rednega pouka.

Drava zopet narašča.

Po zadnjem deževju je začela Drava zopet vidno naraščati. Iz skušenj zadnjih let narašča od srede avgusta do srede septembra in še dalje, kar dela ne malo skrbi poljedelcem Dravskega polja, kjer obhajajo letos že desetletnega permanentnih obljub za regulacijo hinavske Drave.

Izjava.

Jaz podpisani Anton Čepe javno izjavljam, da izstopam iz klerikalne stranke, ki se imenuje SLS zaradi tega, ker sem tekom let spoznal, da ta stranka ni zastopnica kmečkega stanu. Javno se priznavam politiki umorjenega Štefana Radiča, čigar duh bo kmete vodil k popolni svobodi.

S tem se izjavljam za pristaša Slovenske kmetijske stranke in za politiko Kmečko-demokratske koalicije.

Ta moja izjava se naj objavi v »Kmetsem listu«, »Domovini«, »Jutru« in »Večerniku« obenem pa javno razglaš pri župnih cerkvah v Kamnici in pri Sv. Križu.

Brestrnica, 23. avgusta 1928.

Anton Čepe.

kmetovalec - Brestrnica
(7 prič mojega podpisa.)

Sprejem v I. letnik učiteljski.

Po najnovejšem odloku ministrstva prosvete v Beogradu se smejo sprejemati v I. letnik učiteljski v prvi vrsti absolventje(ke) štirih nižjih razredov gimnazij in realk z odličnim in prav dobrim uspehom. V pomanjkanju teh tudi oni z dobrim uspehom. — Iz meščanskih šol se smejo sprejeti le učenci(ke) z odličnim in prav dobrim uspehom. Ta odlek je prišel radi prevelikega števila prosilcev resp. prosilk. Mislimo, da ni bilo potrebno delati razlike med absolventi različnih šol, posebno ker je znano, da producirajo naše meščanske šole prav soliden naraščaj za vse poklice.

Glavni zbor

Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru se vrši v nedeljo, dne 9. sept. 1928 ob 9. uri v mestni posvetovalnici v Mariboru.

Nezgoda.

Z motornim kolesom se je ponesrečil znani posestnik in vinski trgovec Martin Korenjak, doma iz Medribnikov, Sv. Barbara v Haložah. Vozil je s precejšnjo brzino ter na ostrem ovinku blizu gostilne Krajnc zletel v cestni jarek, od koder so ga lahko poškodovanega spravili na varno.

V kratkem času si napravite sami najboljše sodavico v original angl.

SPARKLET

sifonskih steklenicah

Aeroplani nad Mariborom.

Zagrebski aeroplani so danes okrog 9. ure jutraj napravili jutranji izlet v višine nad Mariborom. Ker jih že dolgo ni bilo pri nas, je povsem naravno, da so vzbujali vsesplošno zanimanje, ki se je povečalo, ko je občinstvo opazilo oblak šarenih letakov v zraku. Isti so popadali po strehah in le redkokateri je padel med občinstvo. Bila je to reklama za X. Zagrebački zbor in sicer za oddelek poskusnega oranja in za razstavo živine. Propaganda naprednega kmetijstva, ki je temelj države, se torej že vrši na najmočnejši način, kar pomeni veliko paralelo s sodobnim političnim položajem.

Spominjalte se CMD

Nesrečna Makedonija

KRVAVO OBRAČUNAVANJE MED MAKEDONCI. — PROGLAS FEDERALISTIČNE STRUJE IZ EMIGRACIJE.

V Makedoniji je že dolga leta najtrdnejši dokaz v političnih sporih krogla in nož. Odkar je bil umorjen general Protogerov, je to še hujše. Med njegovimi pristaši in privrženci Vanče Mihajlova je izbruhnilo besno sovrašтво, ki si išče odličja v krvi. Makedonski federalisti, ki živijo po večini v tujini, ker so jih doma preganjali in morili Protogerovi kakor Mihajlovi komiti, so izdali sedaj proglas z naslovom »Tlačenemu makedonskemu narodu!«

Ko so se ti proglasi pojavili v Sofiji, je policija takoj izvedla zaplembo in začel se je lov na letake in na njihove razširjevalce. Bolgarska vlada se je namreč postavila na stran Vanče Mihajlova ter je demaršo Anglije in Francije spretno izrabila v preganjanje pristašev Protogerova. Proglas makedonskih federalistov pravi:

Po Bolgariji se zopet prelija makedonska kri. Po sofjskih ulicah in po petričkem okraju se valjejo makedonske glave. Ali je potrebno vprašati, kdo so morilci? Ali je treba vprašati, čigava je ta zločinska roka in blazna glava, ki ustvarja pred očmi vseh za Makedonijo tako nečasten in strašen položaj? Vsi vedo, kdo so morilci. Vsi poznajo proteže, je in razuzdano deco današnje fašistične oblasti v Bolgariji. Vedo tudi, kdo ubija sredi dneva po Sofiji in petričkem okraju ter nosi odprt nož in parabelum pri Makedoncem in Bolgarom, ki mu niso po volji. Vsi vedo, da je to ona in ista mafija, ki že pet let z orožjem zapira usta Makedoncem. Ta mafija je v železne obroče vkovala makedonsko misel in makedonski narod.

To so oni, ki so makedonsko večino proglasili za izdajalsko ter pomorili nad 1000 najboljših in najnaprednejših borcev v makedonskem pokretu. Ali naj povemo imena? Ali ne bi bila sramota za makedonski narod, če bi razlagali pred svetom, da se mafija navadnih ubijalcev skriva danes pod za Makedonce najsvežejšim imenom V. M. R. O. Velčevim, Grujevim in celi vrsti revolucionarjev? Brez gnusa in sramu makedonska zavest tega ne prenese. Kakšen revolucionarni idealizem in kakšno moralo lahko da res patentirajo voditelji mafije?

Včeraj je Mihajlov ubil Protogerova, ker je ta pred štirimi leti ubil Todora Aleksandrova, jutri bodo pa protogerovci ubili Mihajlova iz istih razlogov. In tako se bo nadaljevalo strašno rodoslovje zločinske mafije, ki je z bratomorom začela ter bo z njim tudi končala.

Med Makedonci je popoln razdor. Provokatorska akcija te mafije je diskreditirana tudi v očeh onega malega dela Makedoncev, ki je še kolikor toliko verjela, da je to revolucionarna makedonska organizacija. Makedonskim masam je popolnoma jasno, da si lastijo sveta makedonska imena oni, ki so privedli do makedonske katastrofe. Brez podpore in zaupanja naroda je šla organizacija v razpad in propast. Parabelum kot argument in nasilje ne pomaga več. Grožnje je bilo nekdanj faktor narodnega življenja, sedaj je pa postalo faktor njegove smrti.

Zaključek je pa zopet — boj. — Mafija ubija, preziranj ljudstva je ne ukroti in ne odstrani, zato se je treba proti njej boriti. Torej — boj, boj in zopet boj. — Nesrečna Makedonija!

Justifikacija, ki traja 15 let

To je seveda v Ameriki, ki je ves svet razburila s strašno zadevo Saccin in Vancettija. V deželi Arizona je neki William Faltin l. 1913 zakrivil umor, na koga podrobnosti se nihče več ne spominja. Bil je obsojen na smrt, a so branitelji vse podvzeli, da bi mu rešili življenje. Navajali so nove priče, zagrizli so se v razne formalnosti razsodb in tako se je zavlačevala končna razsodba od meseca do meseca. Pri tem je začel obsojenec blazniti in vodili so ga od preiskave do preiskave, od bolnice do bolnice. Bil je tudi v umobolnici. Postal je zopet zdrav in smrtno muke so se začele znova. Med tem so v Arizoni odpravili smrtno kazen, a samo za »tekoče« in bodoče in ne za stare zločine. Zopet prošnje in pritožbe na vse instance radi moža, ki čaka, da pride vsak čas krvnik v njegovo celico. Vsa sodišča priznavajo, da je to strašno trpljenje, ne najdejo pa paragrafa za preklie smrtne kazni

Poslanci se uče abecede

Poročali smo že, da je Kemal paša uvel v turški republiki tudi latinico. To je zaenkrat samo še na papirju dekreta, ker ne gre tako lahko in hitro spremeniti vso administracijo. Skrbi imajo tudi jezikoslovci, da dodajo alfabetu še nekatere nove črke za posebne glasnike turškega jezika. Da bi se prevedba na latinico pospešila, je otvorila vlada vse polno učnih tečajev latinice. Te tečaje obiskujejo tudi starji ljudje in mnogi poslanci angorske narodne skupščine se z drugimi inteli-genti in preprostimi ljudmi vred ukvarjajo z začetnicami v latinici. Turški pedagogi tekmujejo, da bi iznašli posebno priročne učne metode in tudi listi iz lastnega nagiba že ves čas od izdaje dekreta prinašajo vedno vsaj nekaj člankov v latinici.

Mehikanski zarotniki

Boji med mehikansko vlado, ki hoče izvesti temeljito in pravično agrarno reformo, in med veleposestniki, med katerimi je mnogo visokih cerkvenih dostojanstvenikov, ki z veliko propagando prikrivajo svoje nad vse sebične cilje z verskim stremljenjem in celo z mučeništvom so že tako daleč, da višji predstavniki oblasti, zlasti pa predsednik in njegovi glavni sodružniki niso več varni

življenja. Zarotništvo je organizirano ter oskrbljeno z velikimi vsotami. Narodni junak predsednik Obregon je padel od zločinske roke in zarotniki hočejo na vsak način umoriti tudi predsednika Callesa.

V glavnem mestu so sedaj zajeli 12-člansko zarotniško družbo: 7 žensk in 5 moških, ki so stregli predsedniku po življenju. Najmlajši član zarote je 21letno dekle, ki je imelo namen z zastrupljenimi nohti opraskati predsednika, da bi od strupa umrl. Priliko za izvršitev te neobičajne vrste atentata naj bi nudila nekak slovesnost, na katero je Calles obljubil priti. V provinci Kalina se je pa bila prava bitka med vladnimi četami in med zarotniki. Vodja zarotnikov je padel v boju.

Smrt kosi v Alpah

Neprestano prihajajo poročila o številnih nesrečah s smrtnim izidom v raznih alpskih predelih. Nedaleč od Brennerja je strmoglavil neki laški vojak v prepad in je bil takoj mrtev. — Na pobočju hriba Faentino v Italiji se je smrtno ponesrečil neki trgovec, nedaleč njega pa sta našla smrt dva poštna uradnika. — V Ortlerjevi gorski skupini sta skoraj pustila življenje Nemca Herman Langgas in dr. Artur Seiof. Laški turisti so ju v zadnjem hipu rešili. — V Retikonu v Švici so našli mrtvega turista višedega na vrvi, v katerem so ugotovili že od lani pogrešanega hribolazca Fabriana iz Stuttgarta. — V nedeljo je odšel na planinsko turo na Hochkalter blizu Königssee-ja 26letni trgovski pomočnik Gerhard Lanekien iz Šlezije. Ker ni bil dovolj previdno opremljen, je padel že blizu vrha v globel in se ubil.

Rušilec „Krasin“ na delu

STAVANGER, 22. avgusta. Danes jutraj je ruski rušilec ledu »Krasin« izplul iz luke, ker je popolnoma popravljen. Odplul je v polarne kraje, da nadaljuje iskanje Amundsena in kraljine Alessandri.

Kupite železniške vozne karte v biljetarni „Putnika“ v Mariboru, Aleksandr. 53

Genijalnost

D'Annunzio izgotavlja novo svoje delo. Imenuje se »Trije romani mesa«. V svojem prostem času je pisatelj nedavno obiskal neko družbo, kjer se je razvila debata o genijalnosti in genijih. — Geniji so silno redki, je menil D'Annunzio, še bolj redko je pa, da bi se genijalnost družila z velikim umom. Goethe je bil tak redek slučaj. Italija ima sploh samo dva genijalna človeka, je dociral D'Annunzio. Prvi je bil Leonardo da Vinci, ki je bil slikar, kipar, učenjak in arhitekt v eni osebi... In drugi? — je bilo rado vedno vprašanje enega od navzočih. — Presenečen nad toliko nevednostjo in naivnostjo je D'Annunzio samo gledal vpraševalca ter prekinil nadaljni razgovor.

Ubežni možje

Vsak Avstrelac, ki želi zapustiti deželo, mora oblasti dokazati, da je z njegovim odhodom soglasna tudi žena. Avstralci, ki pridejo v Anglijo, se zelo čudijo, ko dobijo potne liste brez posebnega odlašanja in poizvedovanja. Avstralija namreč noče, da bi ji zapuščene žene padle v breme. Zato mora žena soglašati z odpotovanjem svojega moža. Taka strogost bi bila bolj umestna v Angliji, kajti tam je tekom enega leta 14.000 žen zahtevalo sodno zasledovanje svojih mož, ki so utekli. Gotovo se je kaj takega zgodilo še najmanj 6.000 ženam, ki pa ne zahtevajo zasledovanje ubežnih mož, da ne bi bilo škandalov. Tako lahko rečemo, da uteče letno 20.000 Angležev zakonski sreči.

Uspešno sredstvo berlinske policije

Da se ne bo kdo izgovarjal, da so samo mariborski »purgari« in njihov zaščitnik, naša policija, tako konservativni, da se jim ne da poslušati noč in dan pokanje in grmenje motorjev po mariborskih ulicah, beležimo naslednje poročilo iz Berlina, ki je nedvomno eno najmodernejših vele mest. Policijska direkcija berlinska je pričela energično akcijo proti neznosnemu razgrajanju motociklistov. Na glavnih cestah so postavili stražnike z edino nalogo paziti na motorne vozače. Vsakega, ki preveč razbija s svojo »mašino«, ustavijo in mu na mestu odvzamejo motorno kolo... Ni nobene dvoma, da bo to sredstvo prav uspešno tako v Berlinu kot tudi kje drugje, če ga uvedejo.

Epidemije hrbteničnega mrtvila

se je pričela zopet pojavljati na južnem Madžarskem. V Szegedinu je ugotovljenih že 19 slučajev med samimi otroci. Troje bolnikov je umrlo. Osrednji zdravstveni urad v Budimpešti izjavlja, da je epidemija zanešana iz Rumunije. Radi tega so storili te dni na madžarsko-rumunski meji vse potrebne korake, da se prepreči nadaljnje razširjanje te »rumunske« bolezni proti Srednji Evropi.

Najmodernejši zakonik

bo dobila češkoslovaška republika. Napovedujejo se važne spremembe zdravstvenega značaja. Tako na primer bo odpravljena prepoved odprave ploda, če se ta zahteva od zdravnikov, če je od velike gnotne in socialne potrebe in če izhaja od posilstva. Uvedena bo tudi euthanazija, to je usmrteitev težkih in neozdravljivih bolnikov, če to sami želijo in če se zdravniki za to izrečejo.

Kruniške želje fašistov

PARIZ, 23. avgusta. Italijanska vlada je zahtevala od Francije, da ji izroči protifašista Alfreda Angelottija, ki ga obtožujejo Lahi, da je sodeloval pri znanem napadu na Mussolinija 13. aprila t. l. v Milanu. Angelotti zanika svojo udeležbo pri napadu in zahteva od Francije zaščito političnega begunca. Francoska oblastva bodo najbrž ugodila njegovi zahtevi in odklonila izročitev.

je bilo glasovitih v starih časih. Danes obstoji samo eno čudo, zato pa tem bolj znano po svojih 7 prednostih, a to je

Sport

SK Celje — ISSK Maribor.

Davi je graški Sturm, ki bi imel igrati jutri z Rapidom in v nedeljo z »Mariborom«, nenadoma brzojavno odpovedal svoj prihod. S tem smo žal ob dve nad vse zanimivi nogometni igri. Nogometna sekcija »Maribora« je takoj stopila v telefonske stike s Celjem in se dogovorila za novo tekmo: v nedeljo popoldne pride v Maribor enastorica SK Celja, ki nastopi v prijateljski tekmi proti našemu prvaku. Tako številno športno občinstvo, ki že težko čaka na igre na domačih tleh, vendarle ne ostane v nedeljo brez tekme.

LNP je verificiral

za mariborsko Svobodo naslednje igrarce: Karl Dobičar, Pavel Petek, Rudolf Straub. Pravico nastopa imajo z dnem 1. septembra t. l.

Sodniška sekcija ZNS—službeno.

Jutrišnja tekma Rapid—Sturm bo sodil g. Mohorko, nedeljsko »Maribor«—Sturm g. dr. Planinšek in nedeljsko juniorsko predtekmo g. Turino.

SD Rapid

ima na sporedu naslednje tekme: 9. sept. z ISKS Mariborom. 16. sept. z DSV-Leoben, 23. sept. z GAK-om, 21. sept. z Avstrijo v Celovcu.

Zaključek turnirja v Poreču.

Poslednji dve koli poreškega teniškega turnirja sta prinesli zopet silno presenečenje. V mešanih dvojicah sta zmagala Redlich—Artens dvojico Neumannovo in Koželuha. Artens je tudi v igri poedincev premagal Matejko.

Teniško prvenstvo Jugoslavije.

Včeraj se je pričel v Zagrebu mednarodni teniški turnir za prvenstvo Jugoslavije. Turnirja se udeležujejo poleg mnogih domačinov tudi številni igralci iz inozemstva, n. pr. najboljši srednjeevropski igralec Herman Artens ter drugi zastopniki Avstrije, Nemčije, Rumunije itd.

Sokolstvo

V Sv. Lenartu v Slovenskih goricah se vrši 26. tm., t. j. v nedeljo nastop tamnjega Sokolskega društva. Ta dan priredi naše mariborsko društvo v Sv. Lenart pešizlet članstva, naraščaja in de-ce. Zbirališče v nedeljo ob 4. uri in 45 min. (jutraj) pred kavarno »Jadran«. Povratek z avtomobili, vožnja stane Din 10.— Zleta se udeležimo v krojlih.

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

Leta 1873 v Guerseyu rojen, je bil mož šestkrat kaznovan, predno je dopolnil dvajseto leto. V njegovem kazenskem zapisku so stale besede: »Nevaren, nosi strelno orožje seboj.« Na zadnjem listku je pa stalo rdeče zapisano, kakor se navadno zaključuje opis zločinske karijere: »Umrli na morju, Channel Queen, 1. februarja 1898.« Elk se je spomnil na tedanji potop neke ladje. Pazljivo je prebral vse zapiske o Lymu. Na enem listku je stalo: »Dela vedno sam.« Na drugem: »Nikdar ni v ženski družbi.« Veliko Elkovo zanimanje je pa vzbudila beležka, ki se je glasila: »Osebnemu opisu naj se dostavi: D. C. P. 14 žaba tetovirana levo zapestje, novo I. M.

Ti dve črki sta označili datum zadnje kazni. O zločincu je bilo še iz poznejše dobe nekaj beležk, a je manjkala opomba o tetovirani žabi. Iz tega je Elk sklepal na zanikernost policijskih pisarjev. Vestno je prebral opis zločinca od besede do besede.

Harry John Lyme, a. Thomas Martin, a. Boy Piece, a. Boy Harry in tako se je vestilo še nekaj vrst samih takih »aliasov«. Vlomilec, nevaren, nosi strelno orožje, bele sveže polti, oči sive, zobje dobri, usta pravilna, nos raven, lasje ružjavi in kodrasti, obraz okrogel, brke dolge, roke in noge normalne, na levi nogi manjka mali prst radi amputacije, govori pravilno, ima lep rokopis, kad cigarete, izdaja se rad za uradnika in javne organe, vešč tudi francoščine in italijanščine, je bil večkrat tudi v inozemstvu, zlasti v Rimu in Milanu, izven dežele še ni bil kaznovan, nima sorodnikov, je izvrsten organizator. Dobro je znan s švedskimi in holandskimi mornarji...

Sledilo je še nekaj podrobnih opisov z vsemi merami, ki so običajne pri opisovanju zločincev. Opomba o žabi na levem zapestju je bila pa samo enkrat. Elk je pripisal na zadnji listek: »Mož najbrž še živi.«

10

Ravno ko je to pisal, je zabrnul telefon. Mirno je dovršil svojo beležko ter prijel za slušalko.

»Kapetan Gordon želi, da vzamete prvi taksi ter se odpeljete k njemu. Zadeva je zelo nujna. Govorim od Harley Terrace,« je dejal glas.

»Dobro je,« je rekel Elk, vzel klobuk in dežnik ter došel na temno dvorišče. Poslopje ravnateljstva je imelo dva izhoda. Eden je vodil na Whitehall in za Elka bi bila to gotovo boljša pot, ker stojijo tam vozovi eden poleg drugega. Drugi izhod je pa vodil na Embankment in je bila ta pot daljša ter v prometnem oziru jako samotna v poznih urah.

Elk je bil tako zatopljen v svoje misli, da se je šele na Embankmentu spomnil, da si je izbral daljšo in neprikladno pot. Zavil jo je proti parlamentu in tam je našel končno star voz z voznikom, ki je bil videti malo vinjen. Elk je starega voznika dobro poznal. Nagovoril ga je.

»Kaj je s Teboj, oče Noa? Pijana si, uboga riba.«

»Rad bi bil, a še nisem,« je mrmral šofer ter se pripravljaj k vožnji. Elk se je še hotel z njim razgovarjati, a se je še pravočasno spomnil na nujen Gordonov poziv. Ko je plačeval vozno takso, je nehoti pogledal navzgor po cesti ter zapazil pred Gordonovo hišo avtomobil z zastrto lučjo. To je bilo čudno, še bolj čudna sta bila pa dva moža, ki sta stala na cesti. Ozrl se je na drugo stran ceste in tudi tam sta stala dva moža. Elkov taksi je stal pred hišo nekega zdravnika in defektivni imel časa, da bi dolgo premišljeval.

»Pridite kmalu!« je prosil starikavi šofer. »Gostilne bodo čez četrto ure že zaprte.«

»Počakaj, Batbus,« je dejal Elk, čegar poznanstvo z mitologijo ni bilo ravno prvovrstno.

»Bahus,« je mrmral in vendar čakal.

K sreči je bil zdravnik doma in Elk se mu je dal spoznati. V kratkih sekundah je bil zvezan z najbližjo policijsko postajo.

»Tu Elk od centralnega urada,« je naglo telefoniral. »Pošljite vse ljudi, kar jih imate na razpolago južno in severno od

Harley Terrace in ustavite vse vozove, ko dobite moj znak — dvoje dolgih in dvoje kratkih znamenj z lučjo. Čez koliko časa bi Vaši ljudje lahko bili že tu?«

»V petih minutah, gospod Elk. Stražniki se ravno izmenjajo in ker smo aretirali nekaj pijanih šoferjev, imamo dovolj avtomobilov na razpolago.«

Elk je odložil slušalko.

»Upam, da se ni ničesar zgodilo,« je vprašal razburjeni zdravnik.

Elk je vzel iz torbice pistolo ter jo spravil v žep.

»Upam, da se je nekaj zgodilo,« je odvrnil Elk, »kajti če sem samo radi par nedolžnih postopačev, ki pohajkujejo okrog Harley Terrace, pozval toliko policistov, bodo za mene neprijetne posledice.«

Počakal je pet minut, odprl vrata ter stopil ven. Može so še vedno stali na svojih mestih. V tem je pa pridrvelo od dveh strani dvoje velikih tovornih avtomobilov ter zaprlo cesto. Elk je dvignil svojo žepno svetilko ter skočil naprej. Takoj je videl, kako upravičen je bil njegov sum. Može od obeh strani so se zagagnali proti avtomobilu z zastrtimi svetilkami. Bilo je pa prepozno. Od ene strani je bila cesta zaprta z velikim tovornim avtomobilom, od druge so pa prihrumeli policisti ter se takoj polastili petorice v sumljivem avtomobilu. Aretiranci so se udali brez upora, šofer je pa hotel skriti svoj revolver. Na policijski stražnici si je Elk pozorno ogledal jetnike. Štirje so bili tipični potepuhi, ki so se nerodno kretali v novih, komaj kupljenih oblekah. Peti, ki se je predstavil z nekim ruskim imenom, je bil pa mož male postave in ostrih oči, ki so nemirno motrile policijske obraze.

»Zavihajte jim rokave,« je ukazal Elk.

»Ne trudite se, Elk,« je dejal mali šofer, ki je bil očitno vodja. »Mi vsi smo dobre žabe.«

»Dobrih žab ni, so samo slabe žabe in še najslabša žaba povrh. Odvedite te ljudi v celice, vsakega posebej. Litnova pa vzamem seboj k ravnateljstvu.«

Šofer je nemirno gledal Elka in poveljnika straže.

»Kaj je pa to?« je vprašal. »Mučiti me vendar ne smete.«

Elk ni odgovoril, moža je dal ukleniti ter odvesti seboj.

Prihodnji dan je pri policijskem ravnateljstvu mali Bus ves čas govoril nekaj nerazumljivega sam s seboj in ko so ga privedli v Elkovo pisarno, je bil pripravljen vse izpovedati.

Elk se je podal k Gordonu.

»Se sanjalo se mi ni, da je komplot, predno nisem zagledal ljudi, ki so name čakali,« je pripovedoval Elk. »Tedad sem šele vedel, da mi niste telefonirali Vi, potem policije, temveč, da so me žabe prevarile. Dobro so to izvedle. Računale so, da se bom podal od ravnateljstva po krajši poti. Ali bi me na tej poti zajeli s svojim avtomobilom, ali bi me bila pa prestregla mala pisana družbica pred Harley Terrace.«

»Kdo je neki vse to odredil?«

Elk je zmajal z rameni. »Gospod nihče. Litnov je dobil pismo po pošti. Napove-

dan mu je bil sestanek in podpisano je bilo s številko »7«. Pravi, da še nikdar ni videl žabe, odkar je bil sprejet v njegovo družbo. Kje je bil sprejet in zaprisežen, tudi ne ve. Avto je last žab in on dobi nekaj denarja na teden, da voz oskrbuje. Drugače je pa zaposlen v Heron-klubu, kjer vozi s tovornim avtomobilom. Pripovedoval mi je, da imajo žabe še mnogo avtomobilov po raznih delih Londona.«

»Heron-klub — to so plesni lokali, kjer sta udeležena Lola in Brady,« je dejal Dick zamišljeno.

Elk je razmišljal.

»To mi še ni padlo na um. S tem seveda še ni rečeno, da bi moralo vodstvo kluba vedeti, s čim se vse šofer Litnov zvečer bavi. Lokale si bom pa ogledal.«

Trud mu je bil prihranjen. Ko je prišel drugo jutro v urad, je našel tu gospoda, ki je želel z njim govoriti.

»Moje ime je Hagen, ravnatelj Heron-kluba,« se je predstavil. »Slišal sem, da je eden mojih ljudi prišel v zadrego.«

Hagen je bil velik, zal šved ter je govoril brez vsakega tujega naglasa.

»Kako ste to zvedeli, gospod Hagen?« je vprašal Elk, kateremu se je vzbudil sum. »Mož je od sinoči pod ključem ter nima z nikomur kakih stikov.«

Hagen se je smehljaj. »Dvomim, da bi se dalo koga aretirati tako, da svet o tem ne bi ničesar izvedel. Eden od mojih natakarev je videl, da so Litnova vodili uklenjenega na policijsko stražnico in ker ga danes zjutraj ni bilo na delo, sem vedel, da se mu je nekaj zgodilo. Kaj je napravil, gospod inspektor?«

»Zal, ne morem Vam dati nobenega pojasnila,« je dejal Elk.

»Ali bi lahko govoril z njim?«

»Tudi to ne,« je bil odgovor. »Mož je pa dobro spal in pošilja vsem prijateljem pozdrave.«

Hagen je bil videti popolnoma pomirjen.

»Če bi le mogel zvedeti, kam je vtaknil ključ od zaloge premoga.«

»Lahko ga vprašam,« je menil Elk. Hagen je pustil v pisarni, kjer je sedel tudi zapisnikar, sam je pa šel preko dvorišča v zaporne prostore. Litnov je vstal, ko so se vrata celice odprla.

»Vaš prijatelj me je obiskal,« je dejal Elk, »rad bi vedel, kam ste dali ključ od shrambe za kurivo.«

Samo malo se je zablistalo v očeh malega moža, kar pa Elk ni prezrl.

»Recite mu, da sem ključ najbrž pustil v Wandsworthu,« je dejal jetnik.

»Hm,« je zamrmral Elk ter se vrnil v pisarno.

»Pravi, da je pustil ključ na Pettonvillski cesti,« je sporočil Elk in gospod Hagen se je jako zadovoljen poslovil.

Elk se je vrnil v zapore ter vprašal paznika:

»Ali Vas je ta mož vprašal, kam bo od tod odveden?«

»Da, gospod inspektor,« je odgovoril paznik. »Povedal sem mu, da pride v Wandsworth. Pri nas je že navada, da povemo jetnikom, kam bodo prišli, da lahko obvestijo svojo rodbino.«

Dalje prihodnjič.

Mali oglasi, ki so jih v prejšnjem številu objavili, so bili v celoti izbrisani. Vse besede 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženske, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali ročnega dela: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Perfektna stenotipistinja

v slovenskem in nemškem jeziku s prakso išče službo v Mariboru ter nastopi takoj. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Stenotipistinja«. 1573

Stanovanje

oddam mirni družini brez otrok. Stritarjeva ulica 25, Maribor. 1580

Epohalna novost

za v vseh državah oblastno zavarovane ter v inozemstvu najboljše uvedene potrebščine velikih množin se išče solventen in organizatorično nadarjen generalni zastopnik. Interesenti naj se takoj javijo tovarnarju K. Persch, Hotel »Meran«, Maribor, soba št. 10. 1583

Sobo

v sredini mesta oddam. Istotam se sprejme tudi dijakinjo. Naslov v upravi lista. 1582

Učenec ali učenka

mešč. ali nižje srednje šole se sprejme pri uradniški rodbini na stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista. 1576

Vsakovrstno angleško,

češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg.

Enonadstropna vogalna hiša

10 stanovanj, 2 trgovska lokala, 2 stavbeni parceli radi selitve za Din 450.000 na prodaj. Mesečna najemnina znaša Din 5000. Naslov pove uprava lista. 1570

Dobro eksistenco

vam nudimo oziroma samoprodajo našega predmeta, kateri se rabi v vsakem gospodinjstvu. Pišite na zastopstvo Kahnan & Müller, Maribor, poštni predal 2. 1551

Učenca

veščega slovenščine in nemščine sprejme takoj konfekcijska in manufakturna vina. Naslov pove uprava lista. 1574

Vse vrste moških in ženskih

modnih nogavic od 5 Din naprej, samo pri J. Trpinu, Glavni trg, Maribor.

Epohalna novost

za v vseh državah oblastno zavarovane ter v inozemstvu najboljše uvedene potrebščine velikih množin, se išče solventen in organizatorično nadarjen generalni zastopnik. Interesenti naj se takoj javijo tovarnarju K. Persch hotel »Meran«, Maribor, soba št. 10

Sveik

v slovenskem prevodu!

Knjiga je v jako lični opremi in velja broširana 46 Din, v platnu vezana 56 Din. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga Maribor, Aleksandrova c 13

Vinotoč Wögerer

se otvori 22. avg.

Prodaja se le čez ulico!

Morske ribe

se dnevno pečejo edino v

„Prvi dalmatinski kleti“

Maribor, Mesarska ulica 5

1514 Povodnik

Spominjajte se CMD!

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svr.e.

Kovaški premog

vseh vrst.

Ko's

livarniški, plavžarski in plinski.

851

Brikete

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/i.